

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főér. 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Ljubomir testvér.

— július 16.

Ljubomir, a derék szerb testvér ugyan kutyául járt. Elvtársa, a derék Teodorovits úgy végigkenegette egy kis nézeteltérés folytán, hogy lepedőbe vitték haza s három orvos igyekszik összefoldozni rajta a folytonossági hiányokat.

Pavlovits Ljubomir, a mi szerb testvérünk, országgyűlési képviselő, magyar törvényhozó és igen bátor férfi. Tavaly pl. felpofozott egy esomó gyermeket, mert a magyar nemzeti Himnusz énekelték. Akkor azt hittük, hogy a felháborodott magyarság átkai és a megháborodott szerb atyafiság áldásai között rugják ki a magyar képviselőházból.

Hát biz az nem úgy történt s nincs kilátás egyelőre a jövőben sem, hogy így fog történni.

A Pavlovits Ljubomirok szabadon garázdálkodhatnak, taposhatják a magyarság ezeréves vetését, nincsen, aki derésre huzza őket.

Ugy látjuk, hogy ez a nemtörődomség felnyitja a nemzetiségek szemét s általános lesz közöttük az a nézet, hogy minden, ami magyar, a Csáky szalmája s az hordhatja,

kisebbitheti, aki akarja. És, sajnos, így is van.

Sápadjunk bele szégyenünkbe, mikor egy világ hahotája közben türtük a derék szerb testvér garázdálkodásait s szorítsuk meg a kezét annak a bizonyos nevű Teodorovits urnak, aki Pavlovicsot egy kis móresre tanította.

Bár a Teodorovits ütlegei nem a magyargyalázó Ljubomirnak szólottak, mégis jól esik nekünk, mert mindenki nagy gaudiumára, az egyszerű világos, hogy egyik holló nagyon szépen kivághatja a másik szemét.

Ám Ljubomir testvér felépül, s hatványozott mértékben fogja istápolni a szerb szintársulat ügyét, amely most üres falaknak kornyikált Törökbecsén.

Izgathat ellenünk mindenki, arcunkba köpnek és meggyaláznak s azután eszik a kenyerünket. De él a hit bennünk, hogy a magyar közvélemény elfogja söpörni ezt az engedékeny és vészthozó politikát, melyet Bécs nagy örömeire most Tisza folytat s megérteti a Pavlovitsokkal és társaival, hogy ezen a földön mi vagyunk az ur!

Dr. Bakonyi Samu beszéde.

— július 16.

A képviselőház tegnapi ülésén a civilizista emeléséről szóló törvényjavaslat ellen felszólt dr. Bakonyi Samu, Debreczen kiváló képviselője is. Előtte kormányparti oldalról báró Dániel Ernő, a volt kereskedelmi miniszter beszélt, azt állítva, hogy a törvénynek megfelelő udvartartás most is meg van, ami az ellenzéken nagy vihart idézett elő.

Mint a „Magyarország“ írja, a zaj és háborgás csak akkor múlt el, mikor fölállott a következő szónok: dr. Bakonyi Samu, aki első sorban is Dánielt leczkértette meg. Azután a többség ellen fordult, amelynek hallgatása a parlament degenerálásának bizonyítéka. Az olyan képviselőház, — ugymond — amely nem bírál, hanem engedelmeskedni szokott, szolgatésület, amelynek hűségére nem lehet rábízni a nemzet ügyét.

Ami az ellenzéken a királyra vonatkozó kritikáját illeti, azt — ugymond — azok provokálják, akik a pártpolitika porondjára szállítják le a királyt.

Apróhirdetésbeli regények.

Irtta: **Szederkényi Anikó.**

I.

Melyik idősebb ur lenne hajlandó szép fiatal leányt kétségbeesett helyzetéből száz koronával kisegíteni. Örök hálára kötelezné. Választ poste restante „Hü. éges“ jelige alatt esdek.

Hüségeseknek levele van a főpostán. Vegye át. Atyuska.

Atyuska. Ön a legáldottabb ember a világon. Ön nem is írja czímét, mert nem akar köszönetet. Ha tudná, mily jót tett velem! Ön megmentette az én életem. Ha meggondolom, mitől váltott meg. Mert én mindenre — mindenre kész voltam... Önnek százszor többel tartozom, mint életemmel. Hüségesek.

Atyuska. Eh nem találok szavakat arra, hogy simondjam, mit gondolok. Ön azt írja, hogy leveleimből — mit poste restante irtam — azt olvasssa, hogy az én lelkem tiszta és nemes. Támogat tovább is, csak tegyek becsületes! Oh uram! hisz az vagyok én. Mindig is az voltam. De eddig olyan nehéz volt... Hadd csókoljam meg az ön kezét... Hüségesek.

Atyuska. Ön már vagy négy hete nem válaszol leveleimre. Beteg vagy bánata van? Ó hívjon magához és én lelkemből vigasztalom. Hüségesek.

Atyuska. Ön azt kérte, hogy sétáljak el a New-York-kávéház előtt; mert szeretnelegesen megismerni, miután már lelkem megismerte. Jelül pedig gyöngyvirágcsokrot tűzetett ernyőmre. Ezt a virágot én is szeretem... Ó mondja meg, csalódott-e arczomban? Vagy úgy találja, hogy oda is az van írva, hogy hálám ön iránt örök? Hüségesek.

Atyuska. Ön azt kérdi, hogy képes volnék-e önért valami nagyot tenni. Bármit, csak kérjen. Hüségesek.

Atyuska. Hisz ez örület lenne! Tehát azért váltott volna ön meg és ezért álatott eddig, hogy most ily iszonyuan csalódjam? Most akar lerántani az örvénybe?... Fájdalmas szűz Anyára! ez nem lehet! Mit bánom én, ha milliárdokkal bír is ön... O én nem vagyok tucatzalány. Nem selyem alsókra költöttem én azt a pénzt, hanem apámat váltottam meg vele a börtönből. Akkor mindenre kész voltam; de most nem lehet, nem lehet... Inkább halálba menekülök. En akarok önnek szolgálni, kutyája leszek; de ezt nem tehetem! Hüségesek.

Atyuska. Megszakad a szívem örömben. Hogy ön csak próbára akart tenni engem. Jön hozzám, megkéri a kezem és meggyünk a templomba. Hogy készüljek ám rá, hogy egy csunya, öreg bácsit fogok látni. Uram, hisz önnek a lelke bevilágitaná az egyiptomi sötétséget. Hiszen én

szerettem az ön lelkét, szívét eddig is... Várja, örömmel üdvözli Hüségesek.

II.

Noémi. Nem bírom tovább a harcot. Ha te nem tudsz választani, elpusztulok utadból Könyű lesz nekem a föld. Hisz könnyebb örökké hallgatni, mint örökké sirni. Sanyi.

Sanyi. Szakítsd hát ketté a szívemet és én megköszönöm neked. Vagy lehet nekem választanom közted és anyám közt? Mi a te bánatod az enyémhez képest? Noémi.

Noémi. Ha te nem tudsz választani, akkor nem szeretsz engem igazán. Hada követte Káint, pedig annak kezéhez vér tapadt. Pedig ő örök átkot ígérhetett csak neki, én meg örök boldogsággal kinállak. Minek nekem az élet nélküléd. Sanyi.

Sanyi. Hada mindent elhagyott az ő uráért, de az Istenét nem. Lásd, nekem őrajta kellene átlépnem. Az első csókkal menyországom árulnám el. Az első csókkal eladnám a hitet, hogy anyámmal együtt leszek a tulvilágon. Boldogság lenne ez? Ez örület! Noémi.

Noémi. Itt a te tulvilágod, egész világod énbennem, ha te szeretsz engem! Mint ahogy te vagy nekem ég, föld, az egész mindenség. Igen örülsz ez a szóharc közöttünk, melynek én véget vetek. Ha nem vagy elég nő ahhoz, hogy kövesd szív e

MODERN GŐZMOSODA

Debreczen, Széchenyi-utca 42. — Telefon. — Gyűjtő-kocsi.

Nem áll, hogy a magyar udvartartást nem követelte az ellenzék. Mindig tiltakozott az együttes udvartartás ellen. Nem is tehetett mást; hiszen a magyar király szuverénitása egyenesen kizárja az együttes udvartartást.

Ezután áttér annak jellemzésére, hogy milyen gazdálkodást folytat a főudvarmesteri hivatal. Elmond a király debreczeni látogatása idejéből egy esetet, amely bizonyítja, hogy micsoda esztelen pazarlást folytatnak ott. Elfecsérlék a milliokat, melyeket a sanyargó néptől harácsolnak.

A királyról szólva kérde, hogy mikor van itt a király?

— Amikor pénzre van szüksége! — kiáltják balról.

Ugy van, — hagyja helyben Bakonyi — csak a delegációk ideje alatt s azután pakol s legfőlebb hadgyakorlatra vagy vadászatra jön megint ide. Légvár az a reménység, hogy a dinasztia valaha megmagyarosodjék. Pedig eljön az idő, amikor a Habsburg-család csak mint magyar királyi család állhat fenn.

Tetszésnyilvánításokkal kísérték Bakonyi beszédét, azután szünet következett.

A nagyhatású beszédet rövid kivonatban itt közöljük:

Bakonyi Samu: Dániel báró meglehetősen azért, hogy beszédet mond. Hát ez fölösleges volt, mert a többségnek kötelessége a vitában résztvenni. A többség azonban nem akar még jelen lenni sem a vitánál. Az olyan képviselőház, mely csak szavazásra alkalmas, — vitatkozásra nem, szolgatestület. Dániel báró felszólalásának ténye nem expialta ezt a hibáját a többségnek. Az, amit Dániel tett akkor, midőn törvényekre hivatkozással a mostani állapotokat olyanoknak mondotta, melyekkel a nemzet meg lehet elégedve, — nem egyéb, mint ferdtetés. (Ugy van! balról.) Tiltakozik az ellen, hogy a Kossuth-párt az udvartartásnak együtteségét olyan értelemben, mint ma érvényben van, elfogadta volna, s ezt állítani, olyan fantázia kell, mely tultengésben szenved. (Tetszés balról.)

szavát, én leszek elég férfi, hogy kivivjam azt, ami engemet megillet. Ma elutazom édesanyámdhoz. Ne tégy semmit, hisz most már nem változtatsz a dolgon Sanyi.

Sanyi. Ha te meg merted tenni, hogy anyám átkainak árán is magaférvá tégy, ha meg tudtál rabolni anyám utolsó csókjától, akkor a te szerelmed a legnagyobb önzés. Akkor te sohasem szerettél engem. Én nem akarlak többé látni Noémi.

Noémi. Olvastam szörnyű soraid. Nem ijedek meg tőlük, mint ahogy mozdulatlan arccal hallgattam anyád átkozódásait is. Térdeltem előtte, nem használt. De mikor kinyújtá kezét, hogy utánad küldje átkait, akkor én hajtottam oda fejem s magamra vettem a te részed is. Küldd el ráadásul a tiéd is. Anyád nem haragszik rád. Eredj hozzá. Mindent én tevék. Te tisztán állsz előtte. Menj hát, hagyj el engem! Sanyi.

Sanyi. Hol vagy? Merre vagy! Hozzad, hozzád akarok! Anyám Istenét szereti, te meg engem szeretsz. Ő meg tudott átkozni engem. Ő odábtaszított engem, mikor lábainál fetrengve, könyörögtem neki kettőkért... Ő inkább sirba akar tenni engem. De én élni akarok... Nincs senkink, de azért miénk lesz a mindenség! Jöjj hozzám... Noémi.

Abban különbben, amit Dániel báró állított, czáfolásra alkalmas állítás már nincsen, mert ezt megczáfolta a mult s czáfolta a jelen. Ilyen dolzokat mondani a legnagyobb foku hiperloyalitás kell. (Ugy van! balról.)

Ugron Gábor: Kinálkozás Bécsbe. **Bakonyi Samu:** A miniszterelnök tegnap a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei előtt egy kijelentést tett, azt mondotta, hogy sikerült neki mérges illúziók részegségéből kijózanítani a nemzet egyrészét.

Pap Zoltán: Szegény magyar! Rézszegnek mondanak, hogy jogaidat követeled.

Bakonyi Samu: Hát mindenekelőtt konstatálnia kell, hogy a miniszterelnök rosszul választotta meg a milieut kijelentése számára, mert a polgármesterek küldöttsége rossz médium ahhoz, hogy a nemzeti érdekeket gyűlöletessé tegye. (Ugy van! balról.)

Nem is lehet tudni, mi lehetett a célja ennek a beszédnek? Lehet, sőt valószínű, hogy az ellenzék akarta kompromittálni. Hát vegye tudomásul a miniszterelnök, hogy ha azokat a polgármestereket a köteles tisztelet vissza nem tartotta volna, bizonyára tiltakoztak volna a nemzeti küzdelemnek ilyen világitásba helyezése ellen s mert nem teheték, kötelességének tartja, hogy ő fejezze ki tiltakozását s utasítson vissza minden ilyen czélzatot és törekvést. (Élénk helyeslés balról.)

A civilizistával foglalkozik s történelmi visszapillantást vet a királynak az országban való utazására. Meggyőződhetett a király ezen utazás alatt arról, hogy milyen rajongó szeretettel veszi körül a magyar nép. Meggyőződhetett arról is, hogy ez a nép megérdemli, hogy jogait megadják. (Ugy van! balról.) Ezt a népet tiz kisméretű szoborral is boldoggá lehetett tenni.

Nessi Pál: Melyeket titokban csempésztek be a fővárosba.

Bakonyi Samu: És mégis azt látjuk, hogy jogaink nem respektáltak, sőt az udvar élete és tényei olyanok, melyek a Magyarországon lakó nemzetiségeknek bátorságot adnak arra, hogy ne ismerjék el a magyarság szupremáciáját. (Ugy van! balról.) Rendszerint mikor tartózkodik az nálunk?

Nessi Pál: Mikor pénzre van szüksége.

Bakonyi Samu: Akkor, mikor a delegáció üléseit itt tartja, hogy ne kelljen megszakítania az érintkezést egy pillanatra se azokkal, akik Bécsben mellette vannak. Nem helyes ez a politika, mert eljőhet az idő, mikor a Habsburgház csak úgy tarthatja fenn hatalmát, hogy magyar nemzeti dinasztianak kell mondania magát.

Polonyi Gáza: Akkor köszönjük szépen!

Bakonyi Samu: Láttuk már a nemzeti érzés felbuzdulását s meggyőződünk, hogy ez a nemzet még életerős és hatalmas tud lenni. (Ugy van! balról.)

Jogforrást abból, hogy a nemzet az udvartartás jelenlegi állapotát tűrte, csak olyan miniszterelnöki eszjárással lehet csinálni, amilyent a galaczi esetből már ismerünk. De ezt a türelmet nem lehet folytonosan tartani, hiszen az ellenzék tiltakozott gyakran a mostani állapot fentartása ellen s követelte a magyar udvartartást, követelte az erre vonatkozó törvények végrehajtását. (Ugy van! balról.) A jelenlegi kormány politikai irányzata azonban a jelenlegi állapotok fejlesztésére irányul s a jogfeladásban csucsosodik ki. (Ugy van! balról.)

Kétes a mi jövőnk. Ma német az udvar s nem tudtuk, milyen lesz a jövőnk. Ha akadnak sokan olyan emberek, mint az előadó és Dániel báró, nem igen lehet gyökeres változásra remény. De vannak olyanok is, akik a nemzet függetlenségét óhajtják. Ő is azok közé tartozik s ezért nem fogadja el a javaslatot. (Élénk helyeslés balról.)

Port-Artur körül.

— július 16

Vajjon hány rubel most a pezső palaczkja Port-Arturban? Ezelőtt vagy három héttel még Alexejev kormányzó jelentése szerint, amelyet a czár ő felségének küldött, nyolcz rubel volt, ami elég drága ugyan, de azt mutatja, hogy még pezső is van Port-Arturban, hát egyéb inni-enni való, hogyne lenne? Szóval: az atyuska ne nyugtalankodjék, nincs semmi baj, a csapatok kedve „kitünő“ és ha valami durrogás hallatszik is az ostromlott vár tájékáról, az semmi más, csak a — pezsős palaczkok durranása. Nagy a visszhang arrafelé: azért szól olyan nagyot.

Hiszi-e a fehér czár, aki szegény, ritkán volt olyan fehér, mint mostanság, hogy csakugyan olyan vig élet folyik a távol Keleten, mint amilyenről neki telegráfróton muzsikálnak vigasztaló nótát? Aligha hiszi, mert Alexejev, meg Kuropatkin szükségét érzik, hogy mind újabb táviratokkal borogassák kétségben és aggodalomban égő lelkét. Tegnapelőtt egyszerre harmincezer japán harcos halálát tálaták föl neki és a kövér falatot körülgarnirozták tiz elsülyesztett japán ágyunaszáddal. Finom falat volt, de hamar kiderült, hogy kacsa volt és a szent czár is bizonyára sejtí, akármit telegráfozzon is neki Alexejev, meg Kuropatkin, hogy ami Port-Artur körül durrog, az nem pezsőspalacz és ami most ott zuhatagban folyik, nem pezső, hanem még ennél is sokkal drágább folyadék: az élet nedve, piros embervér.

És mennyi vér! Pirosra festi a kék tengert, a szőke Jalu folyamot, a zöld lejtőket és a kopár sziklákat. Szűken jön a hír a szorongatott váról, ami jön is, az egyik sűrűn ráczáfol a másikra, de a köd, amely az ott folyó események fölött gomolyog, mintha tele volna a vér gőzével, irtózatossá izgalom feszültsége reszket benne, érezzük, hogy e felhő mögött most egy rettenetes tusakodás folyik, iszonyu mérkőzés, amely egy óriási temetővé változtatja az egész félsziget csucsát, sok mérföldnyi területen.

A világ szive elszorul és sok-sok ezer mérföldnyi távolságban, idegen országokban is szinte elakadó lélekzettel lesik a hírt: mi történik most Port-Artur körül. Mert érezni kell, hogy az utolsó napokban döntő és végzetes erejűre komorodott ott a helyzet képe, most valami határozónak kell történnie és e határozó óra kondulásának olyan a hangja, mintha sok ezer lélekharang szólalna meg egyszerre.

Elment a parancs Szentpétervárról, hogy Port-Arturnak nem szabad elesnie és Kuropatkin is megkapta a szigorú utasítást, hogy Liaojangnál okvetlenül győznie kell. Ha csak eddig volna a dolog, akkor rendben is volna. Stösszel generálisnak bizonyára nem az az ambíciója, hogy kiverjék és foglyul ejtsék és Kuropatkin is nagyon szívesen győzne, amint hogy a legnagyobb örömmel győzött volna már idáig is, akár mennyire volt is benne utólag mind az a sok vereség, amely idáig érte, a — haditerében. Mindenütt nagyon jól tudják, bizonyára Szentpétervárott is, hogy nem volt még a világra olyan hadvezér, akinek az lett volna a haditerve, hogy — kikapjon.

Ezt a hidtervet ilyen formában, ahogy eddig megvalósult, csak Oku, meg Kuroki csinálhatták Kuropatkinnak, nem pedig ő maga. Ezeknek az uraknak pedig nem a muszka czár parancsol, hanem a mikádó, félő tehát, a szentpétervári parancsnak nem lesz foganatja se Port-Arturnál, se Liaojangnál.

Hónapok óta tart a háború és még nem volt egyetlenegy nagyobb összecsapás, amely az orosz fegyvereknek szerett volna nagy diadalt.

A czár áldással látja el utnak induló csapatait, áldást adhat nekik, de lelkesedést honnan öntsön a szívükbe? Mit írhat oda a zászlóra, hogy a muszka regény, ha ránéz, a lelke megteljen az áldozatkészség nemes mámorával? És olyan sereggel, a mely nem tudja, hogy miért harcol, diadalt aratni egy a nemzeti érzés hazafias tüzeiben égő ellen-ségen, még a muszka czárnak is igen kemény föladat.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A kereskedelmi iskola kibővítése.
A debreczeni kereskedő társulat még az idén új szárnyalattal bővíteti ki az általa fenntartott kereskedelmi iskola épületét. A bővítés az intézettel kapcsolatos polgári iskola párhuzamos osztályainak felállítására, a gyűjtemények és szertárak örvendetes gyarapodása következtében szükséges. A tanács e célból az ev. ref. egyház, Kola János és özv. Jeney Ferencné területét vásárolt meg 28000 koronán s ezt a területet az iskola udvarához csatolta. Itten épül fel az új keresztes épület és az új tágas tornacsarnok, mintegy 120.000 kor. költséggel. Az új épület 9 négyablakos tantermet, 3 szertárnak való helyiséget, 1 szolgálatot, 1 irattárnak és 1 vendégszobának szánt helyiséget és hosszú tágas folyosókat, a magas világos scuterrain-ben pedig a kezűgyesítő tanfolyam céljaira szolgáló hatalmas műhelytermet és egy kisebb tanári műhelyt fog magában foglalni. A társulatot a városi közgyűlés 786.000 db. elsőrendű csertégla adományozásával segíti a mostani építkezésnél is. A választmány már a jövő héten meghirdeti az arlejtést s az ajánlatok elbírálása után nyomban hozzáfognak az építéshez.

Pályázat. A kassai jogakadémia magyar alkotmány- és jogtörténeti, valamint az egyházi jogi tanszékre a miniszter pályázatot hirdet. A pályázat augusztus 20-án jár le.

Új tornatanár. A püspöki hivatal jelenti, hogy a hódmezővásárhelyi ev. ref. főgimnázium tornatanári állására Banga Sámuel választották meg.

Bizottsági ülések. Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága — az összegyűlt ügyek elintézése miatt nap-nap után tartja üléseit. Szerdán, 13-án és tegnap, 15-én ülésezett Vecsey Imre főjegyző elnöksége alatt az egyháztanács-teremben. Ma ismét küldenek szét meghívókat, mely szerint a gazdasági bizottság hétfőn, 18-án, délután 3 órakor, esetleg kedden is ülést tart.

Az egyházkerület halottja. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület rövid idő alatt immár a negyedik halottját temeti el.

Jakucs Gábor mezőtúri ügyvéd, a heves-nagykunsági egyházmegye főjegyzője és az egyházkerület buzgó tagja Mezőtúron július 14-én elhunyt. Az egyházi főjegyző halála nemcsak Mezőtúron, hanem az egész egyházkerületben nagy részvételt keltett. Jakucs Gábort ma temetik. Temetésén az egyházkerület is képviselteti magát.

Vándorgyűlés. A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság ez évi vándorgyűlését szeptember 14-én és 15-én Ujvidéken tartja.

SZÍNHÁZ.

Makó Lajos jövőd szegedi szinigazgató. Szeged város törvényhatósági bizottsága 3 napon át tartott színházi vita alatt foglalkozott a szegedi színház jövőjével. A pályázat eldöntése nem volt még napirenden, de a felszólalásokból kivehető, hogy a szegediek szívesen látnák ismét Makó Lajost a színházuk élén. Egyik bizottsági tag, dr. Dobay Gyula, kijelentette, hogy nem a város üzérkedik a színházzal, hanem az igazgató, mert megbízható helyről tudja, hogy a szegedi színház jelenlegi gazdája nem Janovics Jenő, hanem egy konzorcium. Indítványozta tehát, hogy a szegedi színházat csak olyan egyén nyerhesse el, aki a színházért csak a saját nevében pályázik és szinigazgatói képességének a múltban tanujelét adta. Ebből következtethető, hogy Makó Lajos, akiben úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben teljes biztosíték található, meg fogja kapni a szegedi színházat.

Gömb Mór.

— július 16.

HIDETMÉNY.

„Európa legtöbb államában légrétegek kifürkészése céljából időről-időre 1—2 méter átmérőjű gummi-léggömböket a csontok felstb. stb. Aki a gömböt elfogja, s a rajta levő készüléket visszaküldi, öt márká jutalmat kap stb. stb.“

Az az ur, akit az eszméi miatt szoktunk kidobni a szerkesztésből, ma ismét megjelent. Hozott eszmét és egy róka-csapdát. Szokása szerint bemutatta magát:

— Gömb Mór vagyok!

— Örvendek. De multkor *Toreádor* Mórnek nevezte magát.

— Jaj kérem, az a bikaviadalok idején volt. Most a gömbök ideje van s ezért Gömb Mór vagyok... Akar gazdag ember lenni?

— Ne viccezeljen.

— Nem viccezz ez. Csak gömb kell hozzá. Hallgassa csak! Bizonyára tudja, hogy egy gömbért öt márkát adnak. Tíz gömb 50 márká. Háromszázhatvanöt napra ez 18,250 márká. Mindennap csak elfog ön tíz gömböt, ugy-e? Ha még hatvan évig él, ez...

— Ki ne mondja az istenért!

— Talán nem találja jónak az eszmét?

Van más mód is. Figyeljen...

— Mondja meg mindenekelőtt, hogy tud ön gömböt fogni?

— Éppen azért vagyok itt, hogy gyakoroljam magam önnel. Igen, mert önnek olyan gömbölyű feje van.

— Talán azt akarja mondani, hogy léggömb a fejem?

— Majd meglátom, ha kifogom nyitni.
— És hogy akarja megfogni a fejemet?
— Ön előrenyújtja s én a róka-csapdával megfogom.

— Maga egy pofont fog — kapni.

— Hát mellőzzük a csapdát, s a fejét is. Ön fogja meg az én fejemet a kezével.

— Jó.

— Igen, de előbb kérek öt márkát.

Hisz tudja, hogy egy gömbért ennyi jár.

— Öt márkáért magát pofon is vág-

hatom.
— Egy Gömb Mór soha! Egy Gömb felszáll a pofon elől. Isten önnel, felszállok!

Gömb Mór ezzel kirohant. Utána néztem az ablakon. Tényleg felszállt a kisvasutra.

Lyan.

Kereskedők és iparosok figyelmébe.

— Kamarai hírek. —

— július 16.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara kerülete érdeklődésére figyelmébe ajánlja az alábbi közleményeket. Kereskedők, iparosok, vállalkozók, kik bővebben óhajtanak tájékozva lenni, forduljanak a kamarához.

A budapesti július havi gyapju akció első sorozata a vevőközönség csekélyebb volta dacára is változatlan irányzatban és árak mellett zárult. Ki volt állítva 4237 zsák s ebből vásárra került 2800 drb.

A nyiregyházi dohányjövődéki vezetőség a következőkre irt ki versenytárgyalást: A nyiregyházi dohánybevéltő hivatalnál raktárak tatarozási munkálataira. Vállalati összeg 997 korona. Ugyanezen munkálatokra a nyirbátori bevéltőhivatalnál: 621 kor. 61 fillér erejéig. A kisvárdai bevéltőnél 6054 kor. 82 fillér erejéig. A nagytárkányi bevéltőhivatalnál 779 kor. 86 fillér keretén belül. Pályázati határidő: aug. 9.

A debreczeni dohánygyár igazgatósága különféle ládák szállítására irt ki pályázatot. Határidő: aug. 16.

Az ipari munkának vasárnapi szünetelése tárgyában a kereskedelmi miniszter ur ujabban 44304/VII. számú rendeletével megengedte, hogy fürdőhelyeken, az ipari és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhoz szállítás, amennyiben e célra az idézett 28,559/1903. számú rendelet hosszabb időt nem állapít meg, vasárnapokon és Szent István napján a fürdőidény tartama alatt déli 12 óráig végezhető.

A kassai 3-ik honvéd kerületi parancsnokság Munkács, M.-Sziget, Szatmár és Nyiregyháza városokban állomásozó ezredei részére szükséglenő zab szállítására pályázatot irt ki. Ajánlatok aug. hó 15. szept. 15-ig nyújtandók be.

NAPI HIREK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Az ev. ref. templomokban holnap a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: a nagytemplomban Bíró Ferenc segédlelkész, a kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész, a Kossut-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az ispotálytemplomban Szele György lelkész, a Csapókerthen Uray S. püspök,

Törlesztéses és egyéb kölcsönöket Hartstein Kálmán Debrecen.

a legelőnyösebb feltételek mellett

eszközöl ki

jelzőlog kölcsön irodája Piac-utca 83. szám.

segédlelkész, — a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár; a Homokkertben szintén lesz istentisztelet. — A román. kath. templomban ma, Pünkösöd után a VIII. vasárnapon. Dél előtt 6 órakor miséznek Nyári Ignác, 7 órakor Pák Emil, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános mondja segédlettel; nagymise után ugyan ő prédikál; $\frac{3}{4}$ 11-kor szent mise, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond; $\frac{1}{2}$ 12-kor miséznek Szabó István. Délután 3 órakor lytánia, utána rózsafüzér. 5 órakor a szent József társulatának hónapos ajtatosságát végzi dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános szt. beszéd, körmenet és lytániával. — Az ágost. hitv. ev. templomban az istentiszteletet holnap d. e. 10 órakor Hudák János s. lelkész végzi.

— **Meglesz a vízvezeték.** A földmívelésügyi miniszterium vízrajzi osztályában kidolgozott vízvezetési tervezetet, amely Debreczen város lakosainak vízszükségletéről bőségesen és olcsón gondoskodnék, a belügyminiszter is magáévá tette. A tervezetről legközelebb alapos és kimerítő cikksorozatot kezdünk meg avatott tollból, amely rá fog mutatni a tervezet előnyeire és czélszerűségére.

— **Az ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Kicska Mór ügyvéd lakhelyét Püspökudányból Debreczenbe tette át.

— **Berlini tanár a Hortobágyon.** A Hortobágyon ismét külföldi vendége van. Dr. Nopelsky Miksa berlini tanár magyarországi tanulmányútjában ma Debreczenbe érkezett. A tudós tanár látogatást tett ma délután a polgármesternél és délután kimegy a Hortobágyra, ahol mint a város vendége, pár napot időzik.

— **Magyar növendékkatonák Debreczenben.** Ma reggel 16 deli honvédegyenruhás ifju nyargalt be lóháton a városba. A nagyváradi honvéd hadapródiskola negyedéves növendékei jöttek el tanáruk Gheczy Géza kapitány vezetésével, hogy lovagló gyakorlattal egybekötve Debreczen katonai és polgári intézményeit megtekintsék. Nagyváradra hétfőn reggel térnek vissza.

— **A tanács az Ohaton.** A városi tanács ma délután az Ohatra megy, hol a város bérleteit nézik meg.

— **Balmazújvárosiak a minisztereknél.** Tegnap reggel Balmazújvárosról négy tagú küldöttség érkezett Budapestre. A küldöttség tagjai voltak: Haranghy János bíró, Kaszás József főjegyző, Ilyés Endre és Szabó Antal ev. ref. lelkészek. Céljuk volt, hogy a kormány figyelmét felhívják a balmazújvárosi mezői munkások inséges állapotára és segítséget kérjenek a nyomor eloszlására. A küldöttséghez csatlakoztak a hajdumegyei orsz. képviselők közül dr. Benedek János, Kovács Gyula, Rákosi Viktor, valamint dr. Bakonyi Samu debreczeni országgyűlési képviselő, akik a kérvényezőket először gróf Tisza István miniszterelnök, majd Hieronymi Károly kereskedelmi és Tallián Béla földmívelési miniszter elé vezették. A miniszterek érdeklődéssel hallgatták meg a küldöttség előadását és megígérték, hogy a balmazújvárosiakért valamit tenni fognak.

— **Jó szívek.** A szerencsétlen Wintersberger Magdolna és 3 éhező gyermeke megmentésére ujabban 3 koronát kaptunk egy Bika-beli asztaltársaságtól, amely összeghez K. T. M., — T. A., — H. A. és H. M.

urak járultak egyenkint 2 koronával. A nemes szívű adományt azonnal átadtuk a szerencsétlen anyának, aki hálattal rebegette köszönetet. További adományokat szívesen fogad szerkesztőségünk.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten összesen 56 születést — 28 fiú, 28 leány s ezzel szemben 47 halálozás jelentetvén, a lakosság száma természetes úton 9 el szaporodott.

— **A siketnéma intézet új tanára.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Gácsér Józsefnét, Gácsér József, a debreczeni siketnéma intézet igazgatójának nejét az intézet kézimunka tanárnőjévé kinevezte. Gácsér Józsefné már az idén is csupán jószívűségből oktatta a növendékeket és a kézimunka kiállítás mindenkit meggyőzhetett arról a szép eredményről, melyet Gácsér Józsefné a szerencsétlen növendékekkel elért. A kinevezés a derék urinő érdemeinek felsőbb helyen is méltó elismerése.

— **Csere Dobsinára.** Nikl Gyula, Dobsina város (Gömörmegye) főjegyzője II. gymn. osztályba járó fiát Debreczenbe óhajtja adni cserébe oly leánygyermekkel, ki a dobsinai jó hírű polgári leányiskola, vagy azzal egybekapcsolva kézimunka tanfolyam növendéke lehetne. — A dobsinai hazafias érzésű, németajku lakosság körében a gyermek 1—2 év alatt megtanul németül. Ajánlatok fönti czimre Dobsinára intézendők.

— **Drága pezsgő.** A Széchenyi szálloda éjjeli kávéházába három vendég tért be tegnap éjjel. Kettő közülök helybeli volt N. J. és K. J. A harmadik a kávé előtt idegennek látszott. A három ur egy üveg Törley pezsgőt rendelt. A kávé előhozott egy üveget, amelynek etikettjén ott ékeskedett a Törley-czég czimkéje: Talisman sec. Do amikor a dugaszt kiugrasztották, az idegen ur hirtelen elkapta az üveget és megvizsgálva a dugó alját, ott nem a Törley védjegyét találta benyomva. Világos volt a visszaélés és bárhogy ficzkándozott is a kávé, a vendég a két tanu kíséretében elvitte az etikettes üveget a dugóval együtt a rendőrséghez. Ott bemutatta magát, mint Winter Miksa, a Törley-czég megbízottja és a czég nevében jogtalan czégbitorlás, a maga nevében pedig csalás miatt feljelentést tett a kávé ellen, mert az Törley pezsgő gyanánt az ilyennek 10 kor. áráért adta el neki a gyanus származású pezsgő gyártmányt. Most az egyszer ugylátszik, maga a kávé fogja meginni drága pezsgőjének a levét.

— **Eljegyzések.** A hét folyamán kihirdetés végett a következő eljegyzéseket jelentették be: Takács István özv. Faragó Andrásnéval, Suchán Rezső Molnár Máriaival, Nagy Gergely Bodor Juliánával, Hajdu Simon Neumann Fánival, Gottlieb Herman Lux Fánival, Varga Jenő Kacsari Terézével, Nagy György Szabó Klárával, nemes Csuka György Pajkossy Máriaival, dr. Szeremley Béla Dóczy Ilonával, Kovács Imre Somogyi Juliánával.

— **Érdemrend egy újságírónak.** Mindenfelé tisztelt és nagyrebecsült, érdemes újságíró kitüntetéséről ad hirt a hivatalos lap tegnapi száma, jelentve, hogy a király Veigelsberg Leónak, a Pester Lloyd napilap egyik szerkesztőjének, a hírlapirodalom terén szerzett érdemei elismerésül a III. osztályú vaskorona-rendet adományozta. A kitüntetett férfiú régi munkása újság-irodalomnak, amelynek német nyelven ugyan, de magyar érzéssel, egyik leghivatottabb művelője Nagy tudás, gazdag tapasztalat,

és itélet, az írás művészete: ez az, amiről újságírók, de a közönség is ismeri Veigelsberg Leót, aki újságírói pályáján számos barátot és tisztelt szerzőt magának. Ez elsőrendű újságírói kvalitásán kívül mindenki ismeri szerénységét, amely kerül minden ünneplést és nem keres jutalmat. Kitüntetése, amely nagy tisztesség az újságírói karra is, éppen ezért általános és őszinte örömet kelt.

— **Házasságkötések.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban e hét folyamán házasságot kötöttek: Zsirosi Árpád Huszár Gizellával, Molnár Béla, Nagy Ignával, Lázár Gyula Bagosi Rózával, Kertész Ferencz Turi Zsófiával, Gyulai Nagy Ferencz Soós Erzsébettel, Hartman Ignác Kellner Sárával, Jankovich Miklós Bay Máriaival, összesen 7 pár.

— **Közutazás a székelyföldön.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara f. évi augusztus 7—17 napokon a hazai testvérekamarákkal körutazást óhajt tenni a székelyföldön, annak megismerése czéljából; egyuttal országos kamarai titkár értekezletet is tart a székelység ügyeiről. E körutazás tervezetét, mely Marosvásárhelyről augusztus 7-ikén kezdődve, Szászrégen, Borszék, szarhegyi Márványbánya, Gyergyószentmiklós, Csikszentdomokos, Mádéfalva, Gyimes, Csikszereda, Tusnád, Sepsiszentgyörgy, Brassó, Predeal, Sinaia stb. megtekintésével Marosvásárhelyre augusztus 17-én ér vissza, megküldötték kamaránknak. Költségek összesen 159 korona 20 fillérre mennek. Kinek vasuti bérlete, vagy szabad jegye van, csak 108 Korona 80 fillér. E kedvező alkalomra felhívjuk az érdekeltek figyelmét; ily olcsón és ily szakszerű utmutatás, támogatás mellett ritkán nyílik alkalom a székelyföld beutazására és tanulmányozására. Jelentkezéseket kamaránk hivatala f. július hó 20 ig fogad el.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Varga Katalin ev. ref. 7 hónapos, Farkas Juliánna ev. ref. 14 napos, Fekete István ev. ref. 6 hónapos, Matkó Erzsébet ev. ref. 9 hónapos, Tordai János ev. ref. 68 éves, Bökönyi Sándor ev. ref. 50 éves, Barak Márton ev. ref. 32 éves, Nagy Mihály ev. ref. 75 éves, Kiss János ev. ref. 7 hónapos, Nagy Mária ev. ref. 5 hónapos, Kiss István román. kath. 11 hónapos, Rövid Imre ev. ref. 33 éves.

— **Jószívű énekesnő.** A Bikában működő Orfeum-társulat kedvelt énekesnője Angyal Etel a tegnapi este tartott jutalomjátéka alkalmából tizenkét koronát küldött szerkesztőségünkbe a szerencsétlen Wintersberger Magdolna részére, aki a napokban öngyilkosságot kísérelt meg, mert nem bírta tovább nézni három gyermekének éhezését. Az adományt eljuttattuk a szegény özvegy asszonyhoz, aki könnyes szemekkel rebegett hálát a jószívű énekesnőnek.

— **Megijedt család.** Régi vevője Kohn Adolf bórkereskedőnek Sággy József egykei cipész. Tegnap Sággynek a fia bement a Kohn Adolf üzletébe és az apja nevében 396 korona értékű bór-árut vásárolt. Mikor elvitte a fiatal Sággy az árut, akkor jött a kereskedőhöz értesítés az öreg Sággytól, hogy fia megszőkött és ne adjanak fiának semmiféle árut. Erre a kereskedő keresni kezdte az ifjabbik Sággyt, ki ezt megneszelte és az árukat egyik vendéglőben hagyva — meglépett. Az árúk így megkerültek. A megijedt család pedig ellillant.

— **Kerékpárosok lámpája.** Daczára a sok büntetésnek, melylyel a rendőrség a szabályokat be nem tartó kerékpárosokat sújtja, mégis napról-napra panaszt hallanak a kerékpárosokra. Ma is két urat jelentettek fel a büntetői osztálynál, mert lámpa nél-

kül kerékpároztak késő este. Ebből az alkalomból a rendőrség elhatározta, hogy a szabályokat be nem tartó kerékpárosok ellen a jövőben még nagyobb szigorral jár el.

Ezüst érmek a jeles iparos tanoncoknak A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara a kerületében vizsgázó és jeles osztályzatot nyert iparos tanoncok részére nagyobb alakú, díszes tokba zárt ezüst érmeket készíttetett. Az érmek egyik oldalán repülő angyalok a magyar koronát emelik. Alatta ez a felírás áll: A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara kitüntető érme. A másik oldalán ez a felírás olvasható: Jeles tanulókból lesznek a mesterek. — A szép érmeket Löfkovits Arthur ékszerész készítette.

Elhagyott gyermek. Botka János Nyil-utcai lakos örökbe fogadta Orosz László 10 éves gyermekét. Ugy látszik, Botka megbánta jótéteményét, mert tegnap, mikor a gyermek hazament, már gyámaját nem találta Nyil-utcai lakásán. Sirdogálva indult el a kis fiú Botkát keresni. Az éjjel a rendőr megtalálta a gyermeket a míg gyámaját megleglik, addig Orosz László a rendőrség védelme alatt marad.

A debreczeni ügetőversenyek. A debreczeni ügetősök egylete szeptemberben rendezte első ügető versenyét a debreczeni lövészteránon, amelynek sikere érdekében az egylet vezetősége buzgón fáradozik.

Bocskai Béla, a „Debreczen” sörösarnok Orfeum társulatának kedvelt komikusának tegnap volt jutalomjátéka a mából szép számmal jelent meg a közö ség az előadásán, melynek tegnapi műsora kiválóan jó volt, holnap lesz a társulat egy másik kitűnő tagjának, Várad, parodista és komikusnak bucsufellépte, akinek sikerült mőkáin és kuplén minden alkalommal jól mulatott a közönség. Reméljük, hogy utolsó fellépte alkalmával is kellemes perceket szerez a jelenlétőknek.

Tátrafüredről. Városunkból újabban Tátrafüredre érkeztek: Zádor Lajosné és leánya, Nedeczky Ferenczné, továbbá H.-Böszörményből: Szolnoky Gerzson ref. lelkész nejével, Friedrich Lajos kereskedő.

Kiviteli kereskedők érdeke. A bolgár Sobranje 1903 évi december 20-iki ülésében a régi védjegy törvény hatályon kívül helyezése mellett új védjegy törvényt hozott, mely a hazai termelői és kereskedői körökre azért bir fontossággal, mert nemcsak a védjegy megszerzésének módjait, hanem egyes rendelkezéseiben oly rendszabályokat is felállít, amelyek kötelezővé teszik a kiviteli kereskedőknek, hogy bizonyos, a végrehajtási utasításban egyenként — meghatározott árukat — bolgár területen belajstromozott védjeggyel lássák el, mivel továbbá más áruknak bevitelére is veszélyeztetve van, ha az azokon feltüntetett árujelölések a törvényes rendelkezésekbe ütköznek. Különös figyelemre méltó az, hogy a törvény értelmében minden védjegy, mely magyar honos részére Bulgáriában lajstromozva van a törvényszerűen fennáll, hatályát veszíti, ha tulajdonosa 1904. évi október 14-éig újból be nem lajstromoztatja. A törvény rendelkezéseiről körülményes és részletes értesítést a debreczeni kereskedelmi és iparkamara az érdekelteknek megkeresésére készséggel ad.

Egy fiatal házaspár tragédiája. Tuniszi Károly krakkói lakos fiatal feleségével Fiumében egy bárkán sétált tettek és a szabad tengeren felfordult. Ugy a

házaspár, mint a bárkavezető a vízbe fultak és csak egy kis fiú, aki szintén a bárkán volt, lett az éppen arra menő és Velenczéből jövő Dániel Ernő gőzös által megmentve.

Hatásos predikáció. Egy kis angol város lelkészéért nagyon rajongtak hívei ékesszólásáért. Legnagyobb szónoki sikerét akkor érte el, mikor egy jámbor hívének ellopták az óráját. Dörgedelmes szavakkal feddette a gonosz tolvajt s azzal fejezte be beszédét, hogy az ellopott órát három nap alatt helyezték letétbe nála. Másnap a kárvalottat hivatta a plebános és nyolcz órát rakott eléje:

— Ime doktor ur, válaszsza ki a magáét. Ennyit hoztak vissza az éjszaka.

A kárvalott kereste, kereste a magáét, de az nem volt közöttük.

Borzalmas anyagyilkosság. Szabadkán az éjjel Mészáros József 20 éves suhancz baltával agyonütötte az édes anyját, mert nem akart n ki pálinkára pénzt adni. A rendőrség az anyagyilkost elfogta, aki bevallotta szörnyű bűnét és elmondta, hogy anyját megmosta, kiterítette, azután lefeküdt. Egyszerre csak észrevette, hogy anyja mozogni kezd, mire felugrott és anyját egy kendővel megfojtotta.

Nincs pattanás, kiütés, miteszer, szepülő, májfolt vagy más arczisztatlanság annak az arczán, aki a világhírű valódi angol, teljesen ártalmatlan Balassa-féle „Ugorkatej”-et használja, mely az arczot üdíti, fehériti és frissíti. Hatása biztos már 2—3-szori bekenés után. Vigyázzunk, hogy minden üvegen a „Balassa” név látható legyen. — Üvege 2 korona, hozzá valódi Ugorkaszappan 1 korona, puder 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban, postán szétküldi Balassa K. gyógytára, Budapest-Erzsébetfalva. Óvakodjunk utánzatoktól.

Uj töltésű villanylámpák érkeztek Mentze Henrik ujdonságok áruházába Piac és Szt.-Anna u. sarkán.

Mentze Henrik ujdonságok áruházában igen olcsón lehet vásárolni.

x Kézitáskák kiállítás Mentzenél.

Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, július 16.

A képviselőház mai ülésén Feilitzsch Arthur báró elnökölt.

Polónyi Géza nagy, tartalmas beszédben lépett sikra a civillista emelése ellen. Dániel Ernő báró tegnapi beszédére utalva, sajnálja, hogy nem foglalkozhatik komolyan a Dániel báró fejtegetésével, amelyek egy szerencsétlen ügyet még szerencsétlenebbül védelmezni akartak. Az udvar ügyeit azok szokták megvédelmezni, akiknek az érdekükben áll.

A királyok felelősek a törvényért. A hadsereg a királyé, de az államadóság, az a mienk. **Mire kell a civillista emelése? Erzsébet királyné és Rudolf trónörökös halálával az udvartartás a legnagyobb terhektől felszabadult.**

Talán arra kell, hogy az osztrák főherceg urak kártyaadósságát fizessék ki belőle? Kérdezi a miniszterelnököt és a pénzügyminisztert, hogy mi van a czimekért és rendjelekért befolyó összegekkel vezetnek-e arról nyilvántartást és hogy számolják el? Azt mondják, a király a leggazdagabb uralkodó. Hadd tudja meg a nemzet, hogy a király vagyoni helyzete hogy áll!

Azután Endrey Gyula beszélt a javaslat ellen.

Vasuti szerencsétlenség.

Érmihályfalva, július 16. A ma délben Szatmár felől Debreczenbe érkező vonat Érmihályfalván a pályaudvaron elütött egy vasuti szolgát. A szolgát a mozdonny elkapta s több méter magasra dobta. A szolga súlyos sérüléseket szenvedett.

Szenzációs esküvő.

Budapest, július 16. Lánoczy Leo orsz. képviselő a Pesti Kereskedelmi Bank elnöki igazgatója ma esküdt meg Schwarz Gusztáv egyetemi tanár elvált nejével.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— július 16

Készáru: 1/2 magasabb.

Buza áprilisra	9 17—9 18
Buza októberre	6 88—6 89
Rozs áprilisra	5 63—5 65
Rozs októberre	5 97—5 98
Tengeri jul.	6 64—6 65
Tengeri augusztusra	
Tengeri 1905 májusra	
Zab októberre	
Repece augusztusra	

Felmondva: 5000 mm. tengeri.

Az örült rémtette.

— Megfojtotta a hitvesét! —

— július 16.

Egész Budapestet izgalomban tartja egy fiatal házaspár megrendítő tragédiája. A Ferencz-körut 2. számú házban megörült egy előkelő bankhivatalnok s ma reggel hirtelenül megfojtotta fiatal feleségét. A házaspár a legszebb családi életet élte. Csak az utóbbi időben voltak zajosabb házi jelenetek, mióta a férjen erőt vett az idegbaj. A meggyilkolt ur asszony a fővárosi társadalom egyik legkedvesebb tagja volt, akit egy elragadó szépsége, mint szeretetreméltósága miatt mindenütt kedveltek. A szerencsétlenség híre nagy részvétet keltett mindenfelé.

Részletes tudósítáink:

Makkay Iván ceglédi születési 31 éves banktisztviselő hat évvel ezelőtt még huszárfőhadnagy volt. Akkor Hódmezővásárhelyen állomásozott és itt megismerkedett Hollóssy Ede gyógyszerész fiatal leányával, Jankával.

A ragyogó szépségű leányt a főhadnagy megszerette és miatta kilépett a hadsereg kötelékéből, hogy feleségül vehesse. Az esküvő megtörtént és a fiatal házaspár Budapestre a Ferencz-körut 2—4 számú házba költöztek.

A férfi a leszámítoló és pénzváltó bank közraktári kirendeltségénél kapott állást, ahol gyorsan haladt előre pályáján és ha-

marosan helyettes raktarfónok lett. A fiatal házaspár rendkívül boldog családi életet élt. Három gyermekük volt, az 5 éves Éva, a 3 éves Iván és a 7 éves Béla.

Az utóbbi időben házasságuk boldogságát a férj betegsége zavarta meg. Ideges főfájások lepték meg, amelyek annyira gyötörték, hogy négy héttel ezelőtt hat hónapi szabadságot kapott a hivatalában. Akkor leutaztak Hódmezővásárhelyre a leány szüleihez.

Kedden a fiatal pár a csecsemő gyermekükkel visszatért a fővárosba. A kis Évát és Ivánt nagyszülőiknél hagyták.

A férfin ugyanis az elmezavar tüneteit vették észre és azért jöttek a fővárosba vissza, hogy Makkayt valamelyik hidegvizgyógyító intézetben helyezték el. Szerdán Makkayn különös tünetek mutatkoztak. A felesége kis gyermekét dajkálta, amikor Makkay toporzékolva ugrott fel helyéről és rákiáltott a megdöbben asszonyra:

— Vágd földhöz azt a gyereket vagy én vágom a földhöz!

Nagynehezen sikerült lecsillapítani a dühöngő embert. A fiatal asszony azonban féltette férjétől a csecsemőjét és még szerdán átadta a házban lakó Hajós Béláné nevű asszonynak. Makkayné azonban nem tudott megválni a férjétől és szerető gondai ő maga ápolta. Tegnap oly gyanusan viselte magát Makkay, hogy a házmester, Kovács István, aki a Lipótmezőn ápoló volt, nyomban észrevette a veszedelmet.

A megdöbben asszony a figyelmeztetésre a házban lakó rokonával, Darázs Lászlóval a szomszédos kávéházba mentek, ahonnan a Lipótmezőre telefonáltak. Innen azt a választ kapták, hogy nincs hely a Lipótmezőn. Ilyenformán a veszedelmessé vált elmebeteg embert a lakásban kellett tartani éjszakára.

Kovács István aggódott a fiatal asszony sorsa iránt és a lakásban akarta tölteni az éjszakát. Makkay azonban ráfordult.

— Mit akar itt? Menjen ki!

A fiatal asszony is kérte a házmestert, hogy nagyja magukra őket, mert a jelenléte csak felbőszíti a férjét. Ő majd gondozza az éjszaka. Azt tervezték, hogy ma elhelyezik valamelyik szanatóriumban. Este a házaspár magára maradt és Makkay látásból lecsendesedett.

Az éjszaka minden baj nélkül mult el. Reggel a fiatal asszony korán felébredt és takarításhoz fogott.

Ugy nyolcz óra tájban leült az asztal mellé, hogy a reggelihez készítsen. A férfi ekkor kiugrott az ágyból, rávetette magát az asszonyra, a földre teperte és megfojtotta. Azután kirohant a folyosóra és rémesen kiáltotta:

— Segítség! Segítség! Gyilkos!

A házbéliek tudták, hogy Makkay beteg és amikor hallották a kiáltását, sejtették hogy nagy baj történt. Az első volt, aki a kiáltásra a beteg mellett termett, Kovács István házmester és Miklós Balázs géplakatos, akik lefoglák a dühöngő embert és bevitték a lakásba.

A hálószobában borzalmas látvány tárult eléjük. Az asszony a földön hevert a trumoszekrény előtt mozdulatlanul. A szék támlája alatt volt még és aszobában borzalmas tusakodás nyomai látszóttak. Nyomban értesítették a mentőket és a rendőrséget.

A megőrült férfit a főkapitányságra vitték, ahonnan elszállították a Lipótmezőre. A rendőrorvos megvizsgálta a halott nőt. Konstatálta, hogy az örült embernek legalább öt percig kellett fojtogatni, amíg a szerencsétlen megfuladt. A gyászos eseményről nyomban értesítették a nő fivérét, Hollósy Ede fogorvost, aki a József-körút 44. száma alatt lakik. Kétségbeesve sietett a helyszínre, ahonnan épen akkor szállították el Makkayt. Megrendítő jelenet volt, amikor a megőrült ember kezét tördelve hörögte:

— A gyermekeimet hagyjátok megcsókolni!

A halottbetet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, a rendőrség pedig a lakást lepecsételte.

IRODALOM.

Szövik a menyasszony lengő fehér fátylát...

Szövik a menyasszony lengő fehér fátylát, Suhogó selyemből varrják a ruháját, Liliombimbóból lesz a koszorúja. Nászindulóját a fülemile fújja. Podros fehér felhő, az lesz a batárja, Hat hófehér galamb lesz a fullajtárja; Útját beborítja ezer fehér lepke, S e nagy fehérségben legfehérebb mégis Aranyhajú párom szépséges szép lelke.

Dóczy József.

Az „Érdekes Könyvtár“ legújabb füzetének tartalma a következő: Berczik Árpád: A rabszolga. (Elbeszélés.) Verne Gyula: Egy borzasztó óra. (Elbeszélés.) Gószdy Elek: A veréb. (Elbeszélés.) Ermínio Franchi: A bányászfiu anyja. (Novella.) Bárd Miklós: A kutya. (Költemény.) Thury Zoltán: A farkas. (Novella.) Corday Michel: Még egy jó napot! (Humoreszk.) Schubin Ossip: A hegedűs. (Novella.) — Érdekes és gazdag ezenkívül az ismeretterjesztő apróságok és az irodalom rovata is, ugyszintén az „Érdekes Könyvtár“ specialitása, a rejtveny pályázati rovat is, melynek minden egyes megfejtője, kivétel nélkül, könyvjuttalmat nyer. Az „Érdekes Könyvtár“, ez a minden külföldi folyóiratnál becsesebb tartalma, maradandó értékű, könyvalaku folyóirat előfizetési ára p ládátlanul olcsó, negyedévre egy korona, mely összeg az „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatalába, Budapest, V., Kálmán-utca 2. szám alá küldendő. Mutatványfüzet kívánatra ingyen és bérmentve.

INGATLANOK FORGALMA.

Keckés Istvánné Tisza Eszter veszi a debreczeni 1584 sz. tjkvben foglalt Darabos-u. 35 sz. házat Kun József és neje Nagy Rózától 20.000 kor.

Farkas Kálmán és neje Burai Zsuzsanna veszik a debreczeni 9101 számú tjkvben 8280—11. hrsza. foglalt 303 négyszögöl majorsági földet Kerekes Géza és neje Papp Antaltól 546 k. 93 f.

Ferenci József és neje Nagy Sára veszik a debreczeni 9010 sz. tjkvben 8280—12 hrsza. foglalt 303 négyszögöl majorsági földet Kerekes Géza és neje Papp Annától 546 k. 93 f.

Kampel Józsefné Tóth Zsuzsanna veszi a debreczeni 8123 sz. tjkvben foglalt 144 négyszögöl házhelyet Endőczki József és társaitól 1700 kor.

Id. Annyok Károly veszi a debreczeni 5916. sz. tjkvben foglalt Árpád-tér 38. számú háznak az Annyok Józsefet illető egynegyed részét 1500 koronáért.

Erdődi Lajos és neje Munkácsi Zsuzsanna veszik a debreczeni 7985. sz. tjkvben 3883—53. hrsza. foglalt 160 és fél négyszögöl Csapó-kert melletti majorsági föld házhelyet Kacz Lajos és társaitól 1284 koronáért.

Fráter Gyuláné Sárközy Hermina veszi a debreczeni 6640. sz. tjkvben foglalt Rákóczi-utca 55. sz. házat Horog József és társaitól 12.000 koronáért.

Lendvay Józsefné Nagy Róza veszi a debreczeni 2978. sz. tjkvben foglalt Homok-kert-utca 77. számú házat Modránczki Emma és társától 3400 koronáért.

REGÉNY CSARNOK.

Tous les trois.

Írta: **Kampis János.**

(Folytatás.)

8

Hetek teltek el így.

Egyszer Bandi egy hirdetési oszlop mögül észrevette, hogy a cseléd, amint Arankával kilépett a kapun, kissé hátramarad, óvatosan széttekintet, majd a közelben levő levélszekrényhez siet és gyors mozdulattal egy levelet tűntet el benne.

Miért félt, hogy meglátják? Bandival fordult egyet a világ. Megtántorodott. Alig birt megállani a lábán. Most már kétségtelen volt, hogy Aranka ellenség, aki ellen harcolni kell.

Elhatározta, hogy kémkedni fog.

Az eredmény nem sokáig váratott magára.

Esős idő volt. Bandi esernyővel a kezében kerengett a ház körül az aszfalt fényes tócsái között. Kedvesen jártak, tehát könnyű volt megfigyelni, hogy ki jön-megy a kapun. Hét óra tájban egy urat látott belépni a házba. Nem volt odavaló, az bizonyos. Ismerte az összes lakókat. De ez még semmi. Azt az arcot ő már látta valahol. Amint törte a fejét, hogy ki lehet, egyszerre meghűlt benne a vér. Az a fiatal ember a Kartaly bankjának egy hivatalnoka volt. Világosan emlékezett, hogy egyszer vacsora után valami üzleti táviratot hozott Kartalynak. Ez bemutatta Arankának, leültette az asztalhoz és borral kínálta. Eleven észjárásu, nyájas beszédű fiatal ember volt. A neve nem jutott eszébe.

Mit akar ez most itt? Kartalyt nem kereshette, mert biztosan tudnia kellett, hogy ilyenkor a kaszinóban van.

Eh, mit! Fölmegy. Ha tévedett, legfeljebb megtörténik, amitől mindig félt: egyedül lesz Arankával. Mit bánja ő azt most már!

Egész testében remegett, mikor megnyomta a csengőt.

A cseléd nem tárja ki az ajtót egészen, csak egy vékony résen szól ki.

— A nagyságos asszony nincs itthon. A tábornokokhoz ment le az első emeletre.

Bandi megfordult és úgy tett, mintha lefelé indulna. De alig csapódott be az ajtó, csendesen visszaosont, a lépcsőház márványoszlopai mögé rejtőzött és onnan egy kalóz éberségével leste az ajtót.

Körülbelül félóraig állhatott így. Rettentő félóra volt!

Akkor megnyílt az ajtó és kilépett rajta — az az ur.

A következő pillanatban Bandi zörgetett. A cselédet félrelökte és három székkel benn termett a szobában. Aranka — az ismert, igéző pongyolában — hanyatt feküdt a kereveten. A szeme be volt hunyva, arca mosolygott.

Mikor Bandi beugrott, hirtelen felült.

— Mit tettél Aranka! — hörögte a fiu, rekedten az izgalomtól.

Az asszony arca eltorzult. Hirtelen vaczogás fogta el. Vergődött, mint a csapdába került madár. Inkább a könyörgő szemeivel beszélt, alig hallatszott a hangja.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

Használt vetőgépek

● 13, 15, 17 soros teljesen kijavítva ●
olcsó árban kényelmes fizetési feltételek mellett kaphatók **Rahmer Sándornál** Piacz-utca 26. szám, nagy trafik udvar. — Ugyanott egy Ganz gyártmányu szab. **Schweitzer daráló** és egy teljesen üzemképes használt **járgányos cséplőkészlet** is

● igen olcsón eladó. ●

1100/1904. G.

Hirdetés.

A debreczeni ev. ref. egyház ez évi november 1-től bérbe adja Egyház-tér 10. sz. alatti, eddig tanári lakásul szolgáló házastelken fennálló lakosztályt szabad udvarral és nagy kerttel. Felhívja ennélfogva azokat, a kik e házastelket kibérelni óhajtják, hogy e bérlet iránt Otr. Véhh János gazd. gondnokkal értekezzenek.

Ha f. évi július hó 25-ig jelenkezik a bérlő, óhajtásai a lakosztály rendbe hozására, esetleg átalakítására nézve, amennyire lehet figyelembe vétetnek.

Kelt Debreczen az ev. ref. egyház gazdasági bizottságának 1904 július hó 13-án tartott üléséből.

Vecsey Imre,
 gazdasági bizottsági elnök.

Pályázat alapítványi ösztöndíjra.

A Debreczeni Első Takarékpénztár, 50 éves jubéliuma alkalmából létesített **Közművelődési alapítványának** kamatjaiból, az 1904/5 iskolai évben betöltendő

egy, esetleg két alapítványi helyre ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az évi segélyösszeg 1200 kor, mely vagy egészben egy egyénnek vagy 600—600 koronás összegben két egyénnek adatik ki.

Pályázhatnak nem és valláskülönbség nélkül debreczeni, hajdúvármegyei vagy más, de mindenesetre magyarországi illetőségű oly szegénysorsúak, kik a kereskedelmi szakmában vagy a képző és iparművészet, továbbá a mezőgazdaság és ipar terén **magasabb kiképzetésük megszerzéséhez kellő anyagi eszközökkel nem rendelkeznek.**

A képességet és eddigi tanulmányi előmenetelt igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvények **folyó hó 30-ig** az intézet titkárához nyújtandók be, a kinek a pályázat egyéb részleteire is felvilágosítás nyerhető.

Debreczen, 1904. július 11.

A Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatósága.

Naftalin 1 kg. 24 kr.

Borostyánlak 1 kg. 60 kr.

Linoleum 1 kg. 70 kr.

Neumann Nándor,

festék kereskedésében, Hatvan-
 utca 5.

Telefon 205.

**BRÁZAY FÉLE
 SOSBORSZESZ**

**NAGY ÜVEG
 ÁRA: 2 KORONA
 KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
 HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
 . . . MELLÉKELVE VAN! . . .**

Csődeladás.

Tudatom az érdeklődőkkel, hogy a közadós **Komáromi József** csődtömegéhez 561—615, 1713—2596. számok alatt kerekszám 4000 korona beszerzési áron leltározott

fényképészeti cikkek

u. m. gépek, lemezek, üvegek, filmek, vegyszerek, albumok, keretek, cartonok, lámpák, tokok stb. zárt ajánlat utján eladóvá tételnek.

Felhívom az érdeklődőket, hogy ajánlataikat nálam Piacz-utca 44. szám a. irodámban 400 korona bánatpénz kíséretében adják be.

Csak olyan ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek **folyó 1904. évi július hó 18. napján délután 6 óráig** beadatnak és beadójuk az eladás körüli feltételeket kötelező erő jelölül aláírják. E feltételek nálam, maguk az árucikkek pedig a Piacz-utcai Stenczinger házában lévő üzletben tekinthetők meg.

Debreczen, 1904. július hó 10.

Dr. Márton Kálmán,
 tömeggondnok.

Az általánosan elismert kitünő

Mohai Ágnes

természetes magyar ásványviz,
 mely a külföldi Giesshüblit legjobban
 pótolja, főraktára:

MÁYER JENO

fűszer- és csemegé üzletében.
 Debreczen, Piacz- és Széchenyi-
 utca sarok.

1 literes üveg 19 kr.

1/2 " " 13 "

mélyen leszállított áron kapható.

Eladó ujszőlő!

Mikepércs községben teljes természetben levő kitünő fajokból telepített 3200 □ öl területű épülettel ellátott szőlő egészben, esetleg két részletben örök áron eladatik. Venni szándékozók Mikepércs község házában bővebb felvilágosítást nyernek.

Csak e hó 25-éig!!

Szönyegraktárunk áthelyezése miatt az összes ott lévő árukat leszállítottuk

Különös olcsó alkalmivétel képen ajánlunk:

Több száz drb. szönyegmaradékot főáron.

Visszamaradt függönyöket főáron.

Butorszövet maradékokat főáron.

Egyes ág- és asztalterítőket főáron.

Egyes flanell takarókat főáron.

Bosznay J. és Társa

szönyegháza, Kossuth-utca 11.

Csak e hó 25-éig!!

Tisztelt gazdaközönség!

Zsákok és ponyvák

legolcsóbb bevásárlási forrása

Grünberger Ignatz

zsák- és ponyva-kölcsön üzlete

DEBRECZEN, Batthyányi-utca
 4-ik szám.

ETERNIT-PALA AZBESZT CZEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK képviselete és raktára:

LUKÁCS VILMOSNÁL Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

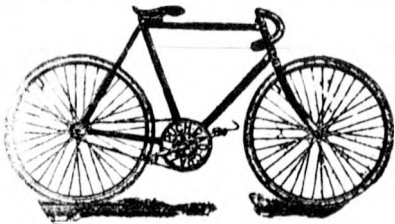
Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

A befőt idény beáltával legolcsóbban ajánl
cukrot, hólyagpapírt, salicilport
és kötöző-zsineget

Molnár Jenő

Szent-Anna-utca 36. szám alatti
ujonnan megnyílt fűszer-, bor-
és csemegeüzlete.

Ugyanott tanuló felvétetik.

Ingyen és bérmentve küldjük 1904.
évi szólvó kerékpár- és részek árjegyzé-
künk.

Egyedüli elárúsítója a hírneves gráci
Puch kerékpároknak.
Kerékpár részek nagy raktára, ja-
ritó műhely.

Rosenberg és Hammer

villany-műszerészek, kerékpár- és varógép-
raktár

Debreczen, Piacz-utca 2-ik szám,
— a nagytemplom mellett. —

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Védjegy.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági
bajuszpedrő használata által,
mely legjobb az összes bajusz-
pedrő készítmények között.
A bajuszt nem törli, nem
tépi, mindég szép állásban
tartja és soha sem kemé-
nyedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8. sz.
Valamint Tóth Béla gyógyszerárán.

Szabó műhely és amerikai vegyszeti
tisztító-intézet.

Csapó-utca 18. és Vár-u. 2. sz.

**Minden háznál
szükséges**

Mindenféle
ruhanemü-
ek tisztí-
tása, javi-
tása és átalakítása, valamint új
öltönyök készítése a legújabb di-
vat szerinti szabásban elfogadtatik.

Minárik József

polgári és katonai szabó, vegytisz-
tító intézetében.

Hölgyek
részére
nélkülözhe-
tellen.

A női szépség

Csodás
gyors
hatásu.

előérésére, tökéletesítésére és fen-
tartására legkitünőbb és legbizto-
sabb a vegytiszta, sem higanyt, sem
ólmot nem tartalmazó teljesen ár-
talmatlan

FÖLDES féle

MARGIT-CREME

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap
alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pat-
tanást, bőrtakát (Mitesser) és minden
más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat,
redőket, himlőhelyeket és az arczot
fehérre, simává és üdévé varázsolja.
Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely
2 kor., Margit hölgypor 1.20 kor.,
Margit szappan 70 fill., Margit fogpép
(Zahn pasta) 1 kor., Margit arczvíz
1 korona. Postán utánvétellel vagy a
pénz előzetes beküldése után küldi a
készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész, ARAD.
Kapható minden gyógyszerárán, drugé-
riában és illasserüzletben. — Főraktár:
Debreczenben Balázs Ödön, L. Kovács

Hamisitók
birólag
üldözöt-
nek.

Nándor, Mihalovits István,
Muraközy László, Rots-
chnek V. E. dr. gyógytá-
rakban és Jóna Jóna drog.

Legjobb
szépitő
szar.

A ki
olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.
Templomok, városi lakóházak kasté-
lyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági
épületek stb. tervezését vagy elkészítését,
nedves lakások szárazzá tételét, betoniro-
zást vagy bármily építkezéshez tartozó
munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt
előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel
előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmes-
teri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón
készít tervrajzokat, költségvetést.

A legolcsóbb
bevásárlási forrás
Székely Jenő és Társa
utóda
uri és női-dívat
cipőraktár cégnél

Piacz-
szent-Anna-utca
sarkán.

500 forintot

fizetek annak, a ki Bartilla fogvizének
használata mellett, melynek üvege
35 kr. valaha ismét fogfájást kap,
vagy a szája büzlik. (Csomagolások
külön 10 kr.) Bartilla-Winkler Ed. Bécs.
19/1. Sommergasse 1. — Kapható Deb-
reczenben minden gyógyszerárán. Ha-
tározottan kérjük Bartilla-féle fogvizet.
Hamisitó feljelentéséért, jó díjazás
adatik. Oly helyekre, hol nem kap-
ható, bérmentve küldök 7 üveget
2 forint 60 krért.